II

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

HATÁROZATOK

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2007. február 7.)

az Olaszország által a 21/2003. sz. szicíliai regionális törvény 14., 15. és 16. cikke értelmében nyújtani kívánt támogatási programról C 31/2005 (ex N 329/2004)

(az értesítés a C(2007) 285. számú dokumentummal történt)

(Csak az olasz nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2007/498/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután az érintett feleket az említett cikkeknek [1] megfelelően felkérte észrevételeik megtételére, és ezen észrevételekre figyelemmel,

mivel:

I. AZ ELJÁRÁS

(1) Az olasz hatóságok 2004. július 28-án kelt levelükben bejelentették a 2003. december 29-i 21. sz. regionális törvény (a továbbiakban 21/2003. sz. regionális törvény) 14., 15. és 16. cikkét. A Bizottság 2004. szeptember 22-én kelt levelében további információkat kért. 2005. január 24-én kelt levelükben az olasz hatóságok a határidő meghosszabbítását kérték, amelyet a Bizottság 2005. január 25-én kelt levelében megadott.

(2) Az olasz hatóságok 2005. január 26-án kelt levelükben közölték, hogy a 14. és a 15. cikkben említett támogatási programot az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a csekély összegű (*de minimis*) támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2001. január 12-i 69/2001/EK bizottsági rendelet [2] értelmében nyújtják az Európai Bizottság engedélyének megadásáig.

(3) A Bizottság 2005. március 29-én kelt levelében további információkat kért az olasz hatóságoktól. Az olasz hatóságok részére 2005. április 27-én megküldött felszólítást követően ez utóbbiak 2006. május 18-án és 2006. június 2-án kelt levelükben megadták a kért információkat.

(4) A Bizottság 2005. június 10-én kelt levelében további információkat kért. Az olasz hatóságok 2005. július 12-én és 2005. július 14-én kelt levelükben válaszoltak.

(5) A Bizottság 2005. szeptember 6-án kelt levelében tájékoztatta Olaszországot az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése és az EGK-Szerződés 62. cikke értelmében a szóban forgó intézkedéssel kapcsolatos eljárás megindításáról szóló határozatáról.

(6) Az eljárás megindításáról szóló bizottsági határozatot az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* [3] tették közzé. A Bizottság felkérte az érdekelt feleket a támogatással kapcsolatos észrevételeik megtételére.

[1] HL C 263., 2005.10.22., 30. o.

[2] HL L 10., 2001.1.13., 30. o.

[3] Lásd az 1. lábjegyzetet.

(7) A Bizottság az érdekelt felektől nem kapott észrevételt.

(8) 2005. november 10-én kelt levelükben az olasz hatóságok kérték a Bizottságot az eljárásnak a C-475/2003 sz. ügyben a bírósági ítélet meghozataláig történő felfüggesztésére, amely ügy a termelési tevékenységet terhelő olasz regionális adónak (*imposta regionale italiana sulle attività produttive*, a továbbiakban: IRAP) a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv [4] 33. cikkének (1) bekezdésével való összeegyeztethetőségére vonatkozik. A Bizottság 2005. október 18-i levelében elfogadta a kérést. A Bíróság ezt követően kimondta az IRAP 77/388/EK irányelv [5] 33. cikkének (1) bekezdésével való összeegyeztethetőségét.

(9) Az olasz hatóságok 2006. május 10-én kelt levelükben (A/33600) tájékoztatták a Bizottságot a 14. és 15. cikkben meghatározott intézkedések módosításáról, amely módosítás értelmében az intézkedéseket a „*de minimis*" rendeletnek megfelelően még a „*Bizottság elutasító határozata esetén is*" végre kell hajtani.

II. AZ INTÉZKEDÉS ISMERTETÉSE

a) Az intézkedés jogalapja

(10) A 21/03. sz. regionális törvény 14., 15. és 16. cikke.

b) Az intézkedés célja

(11) Az olasz hatóságok véleménye szerint az intézkedés célja az új vállalkozások alapításának ösztönzése, illetve a Szicíliában és Olaszország más tartományaiban működő vállalkozások közötti űr mérséklése.

(12) A szóban forgó intézkedés célja továbbá az Európai Unió és a 1995. november 27.–28-i barcelonai euro-mediterrán miniszteri konferencia (barcelonai konferencia) zárónyilatkozatát aláíró országok közötti gazdasági integráció ösztönzése.

(13) Az intézkedés kétféle támogatásból áll: a 21/03. sz. regionális törvény 14. és 15. cikke bizonyos vállalkozások esetében az IRAP (termelési tevékenységet terhelő regionális adó) alóli mentességről rendelkezik, a 16. cikk pedig kimondja a Pénzügyi és Biztosítási Szolgáltatások Euro-Mediterrán Központjának létrehozását.

(14) A 14. és 15. cikk ötéves IRAP-mentességet ír elő a tevékenységüket a 2004. évtől megkezdő egyes új vállalkozások és bizonyos, már létező vállalkozások részére.

(15) Pontosabban: a 14. cikk öt egymást követő adóévre mondja ki az IRAP-mentességet (induló tevékenység esetében):

a) a tevékenységüket 2004-től megkezdő idegenforgalmi és vendéglátó-ipari vállalkozások, kisipari vállalkozások, a kulturális javak területén működő vállalkozások, mezőgazdasági–élelmiszeripari vállalkozások és informatikai vállalkozások esetében;

b) minden olyan ipari vállalkozás esetében, amely 2004-től kezdi meg tevékenységét és forgalma nem haladja meg a 10 millió eurót.

(16) Pontosabban: a 15. cikk öt egymást követő adóévben, a 2001–2003-as, hároméves időszakban bevallott adóalap átlaga feletti részre mondja ki az IRAP-mentességet az összes már működő vállalkozás esetében, de kizárja a vegyipari és petrokémiai ágazatot.

(17) Csak azok a vállalkozások részesülhetnek támogatásban, amelyeknek társasági székhelye, központi ügyvezetési helye és telephelye egyaránt Szicíliában van.

(18) A 16. cikk létrehozza a Pénzügyi és Biztosítási Szolgáltatások Euro-Mediterrán Központját, ahol hitelintézetek, ingatlanközvetítő társaságok, vagyonkezelő társaságok, biztosítótársaságok, a nemzetközi piacokon kizárólag az olasz állam területén kívül, nem olaszországi lakóhellyel rendelkezők számára felhasználható tőkét gyűjtő pénzügyi vállalkozások leány- vagy társvállalatai tevékenykednek. Ugyanebben a Központban nemzetközi kereskedelmi közvetítő és szolgáltató társaságok is működnek. A Központ felügyeleti szerve a Szicília tartomány elnöke által kinevezett bizottság, amely dönt a vállalkozások Központ keretén belüli működési engedélyének megadásáról és visszavonásáról.

(19) A vállalkozásoknak juttatott előnyök a következők:

a) 50 %-os IRAP-csökkentés a Központ keretén belül termelt jövedelmekre;

b) a regionális koncessziós adók alóli mentesség;

c) rögzített mértékű illeték-, jelzálogjogbejegyzési-díj- és ingatlannyilvántartásbavételi-díj kedvezmény;

[4] HL L 145., 1977.6.13., 1. o.

[5] Az Európai Közösségek Bíróságának a C-475/2003. sz. Banca popolare di Cremona Soc. coop. a.r.l. kontra Agenzia Entrate Ufficio Cremona ügyben, 2006. október 3-án hozott ítélete, még nem tették közzé.

d) a Szicíliában realizált bevételek után fizetendő olasz társasági adó alóli mentesség ([6]) a Központ keretén belül folytatott tevékenységek esetében.

(20) A támogatási program által meghatározott adókedvezmények kizárólag az 1995. november 27.–28-i barcelonai nyilatkozatot ([7]) aláíró harmadik országokkal folytatott műveletek esetén nyújthatók.

(21) A Központ pontos szicíliai elhelyezkedését és a Központon belüli működési engedély megadásának feltételeit a végrehajtási jogszabályban kell rögzíteni.

(22) A szóban forgó intézkedések Szicília tartomány részéről történő elfogadása a szicíliai gyakorlat és a szicíliai tartományi alapokmány 36. és 38. cikkében meghatározott fiskális autonómia értelmében lehetséges. Az alapokmány alkotmány erejű.

c) **Az intézkedés eredménye**

(23) Az olasz hatóságok úgy becsülik, hogy a fenti záradékok bevezetésével a 14. és a 15. cikk 2004. és 2009. között mintegy 170 millió euro (120 illetve 48 millió euro) értékben lesznek hatással a mérlegre. Az olasz hatóságok nem szolgáltatnak becslést a 16. cikk mérlegre gyakorolt hatásával kapcsolatban.

d) **Az intézkedés időtartama**

(24) A 21/2003. sz. regionális törvény 2003. december 30-án lépett hatályba, de a 14., 15. és 16. cikk rendelkezéseinek alkalmazása kifejezetten az Európai Bizottság engedélyétől függ.

(25) Az olasz hatóságok 2005. január 26-án kelt levelükben közölték, hogy a 14. és 15. cikkben meghatározott támogatásokat az Európai Bizottság engedélyre vonatkozó határozatáig a „*de minimis*” rendelet értelmében fogják nyújtani. Ezt követően 2006. május 10-én kelt levelükben az olasz hatóságok közölték, hogy a 14. és 15. cikkben meghatározott támogatásokat a „de minimis” rendelet értelmében a „*Bizottság elutasító határozata esetén is*” nyújtani fogják.

([6]) Pontosabban: Szicília az adófizetők jogainak alapokmányára vonatkozó rendelkezésekről szóló, 2000. július 27-i 212. sz. törvény 8. cikkének (2) bekezdése (HL L 177., 2000.7.31.) értelmében átvállalná a részére az adózás szempontjából Szicílián kívül lakhellyel rendelkező kedvezményezettek által fizetendő olasz társasági adót. A szicíliai vállalkozásoktól befolyó társaságiadó-bevétel Szicília tartományt illeti.

([7]) A szóban forgó „harmadik országok” a következők: Algéria, Ciprus, Egyiptom, Izrael, Jordánia, Libanon, Málta, Marokkó, Szíria, Tunézia, Törökország és a Palesztin Hatóság.

(26) A 14. cikkben szereplő intézkedést 2005-től kell alkalmazni. Az olasz hatóságok öt adóévre vállalták az alkalmazását.

(27) A 15. cikkben szereplő intézkedést 2004-től 2009-ig, öt adóéven át kell alkalmazni.

(28) A 16. cikkben szereplő intézkedést az intézkedés hatálybalépésétől kell alkalmazni, egészen a barcelonai nyilatkozat szerinti szabadkereskedelmi terület tényleges létrehozását követő adóévig (2010).

III. **AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK OKAI**

a) **14. és 15. cikk: IRAP-mentesség**

(29) A Bizottság 2005. szeptember 6-i levelében fenntartotta, hogy az bejelentésben szereplő támogatási program az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül, mivel állami források felhasználásával jár, szelektív jellegű, címzettjei meghatározott ágazatok és/vagy vállalkozási kategóriák, továbbá mivel az adóteher mérséklésén keresztül pénzügyi előnyhöz juttat egyes vállalkozási kategóriákat, illetve befolyásolhatja a közösségi szintű kereskedelmet és a versenyt.

(30) Az eljárás megindításának érvei között szerepelnek a Bizottság aggályai a 21/2003. sz. regionális törvény 14., 15. és 16. cikkében szereplő támogatásoknak az egységes piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban.

(31) A Bizottság mindenek előtt megkérdőjelezte, hogy az intézkedés megfelel-e a regionális célú állami támogatásokra vonatkozó közösségi iránymutatásoknak (a továbbiakban: iránymutatások) ([8]). A bejelentés szerint az intézkedés valójában működési támogatást juttatna a fenti, 14. és 17. pontban meghatározott szicíliai vállalkozásoknak és az Euro-Mediterrán Központban működő pénzügyi és biztosítási szolgáltató vállalkozásoknak.

([8]) HL C 74., 1998.3.10., 9. o.

(32) Az iránymutatások 4.15. pontja értelmében működési támogatás akkor nyújtható, ha az a regionális fejlődéshez való hozzájárulása és a jellege szempontjából igazolható, mértéke pedig az általa enyhíteni kívánt hátrányokkal arányos. E tekintetben a Bizottság kételyeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy az olasz hatóságoknak sikerült megindokolniuk a működési támogatás nyújtását és bizonyítaniuk az esetleges jelentős – számszerűsített – hátrányok létezését, illetve azt, hogy a támogatás indokolt a regionális fejlődéshez való hozzájárulása szempontjából.

(33) A Bizottság megkérdőjelezte, hogy a 21/2003. sz. regionális törvény 14. és 15. cikkében szereplő működési támogatások összeegyeztethetőek a közös piaccal és új vállalkozások alapításához járulnak hozzá, illetve mérséklik a Szicíliában és az Olaszország más tartományaiban működő vállalkozások között meglévő űrt. A Bizottság e tekintetben megjegyezte, hogy az IRAP-mérséklés és (például a 15. cikk szerinti) kedvezményezettek közötti kapcsolat és az új vállalkozások létrehozása Szicíliában nem egyértelmű, és az olasz hatóságok semmilyen magyarázattal nem szolgáltak ebben a kérdésben. Valójában az, hogy az IRAP-csökkentés elméletileg növelheti az új vállalkozások számát, önmagában nem elegendő ahhoz, hogy a támogatás összeegyeztethetőnek minősüljön.

(34) A bejelentésben az olasz hatóságok azt állították, hogy a legfeljebb 10 millió eurós határ kellően alacsony annak biztosításához, hogy a 14. cikk ténylegesen csak a KKV-kra vonatkozzon. A Bizottság azt válaszolta, hogy a 14. cikk csak látszólag korlátozódik a KKV-kra, mivel nem veszi figyelembe az alkalmazottak számát, továbbá mindenek előtt annak tényét sem, hogy a kedvezményezett vállalkozás a KKV-kra vonatkozó iránymutatások ([9]) értelmében „kapcsolt" vagy „társult" vállalkozásnak minősül-e. Továbbá – még akkor is, ha az olasz hatóságok be is tudnák bizonyítani, hogy az iránymutatások értelmében kizárólag a KKV-k részesülhetnek az intézkedés előnyeiből – a Bizottság megállapítja, hogy a szóban forgó intézkedés működési támogatásnak minősül.

(35) Az olasz hatóságok továbbá azt állították, hogy a mikrovállalkozások túlsúlya magasabb finanszírozási költségeket és munkaerőigényt teremt; a munkaerőköltségek és a hitelekkel kapcsolatos költségek az IRAP alapjának nagy részét képezik, tehát ezzel a szicíliai vállalkozásokat sújtják. A Bizottság megjegyezte, hogy még akkor is, ha szicíliai gazdaság problémája a mikrovállalkozások túlsúlyában és annak következményeiben is rejlene, a mindenféle méretű vállalkozásokra irányuló, általános IRAP-csökkentés azt nem oldaná meg, mivel nem a mikrovállalkozásokra vonatkozik. Továbbá nem tűnik úgy, hogy a támogatás a Szicília elszigetelt jellegéből adódó problémák orvoslását célozná, mivel nem áll semmiféle kapcsolatban az elszigeteltségből adódó többletköltségekkel, mint például a szállítási költségekkel. A Bizottság számára például nem egyértelmű, hogy az idegenforgalmi és vendéglátó-ipari ágazatban, illetve a kulturális javak területén működő szicíliai vállalkozások különös hátrányt szenvednének szicíliai földrajzi helyzetük miatt (14. cikk).

(36) A Bizottság továbbá úgy véli, hogy az olasz hatóságok által benyújtott dokumentáció nem tartalmaz elegendő információt annak biztosítékául, hogy a támogatás időben csökkenő mértékű lesz. A bemutatott példa alapján úgy tűnik, hogy az olasz hatóságok csökkenteni kívánják az IRAP-mentesség mértékét, de az önmagában nem garantálja, hogy a támogatás összege csökkenne.

(37) Másrészt – mivel a 15. cikk mindenféle méretű vállalkozásnak támogatást nyújt, csak a 10 millió euro forgalom alatti és a 10-nél kevesebb alkalmazottal rendelkező, az ipari, informatikai, idegenforgalmi és vendéglátó-ipari ágazatban működő vállalkozásokat érintő adatokat használták fel – a Bizottság nem találja úgy, hogy ez bizonyítaná a szóban forgó intézkedés arányosságát.

(38) A Bizottság azt állítja, hogy az intézkedés anyagi értelemben szelektívnek tűnik, mivel a 14. és 15. cikkben meghatározott adókedvezmények a lehetséges kedvezményezettek köréből számos vállalkozási kategóriát kizárnak (lásd 56. pont), és különösen az idegenforgalmi és vendéglátó-ipari ágazatnak, a kulturális javak, illetve a mezőgazdasági-élelmiszeripari és informatikai ágazatnak kedveznek. Másrészt úgy tűnik, hogy az intézkedés a 10 millió eurónál kevesebb forgalommal rendelkező – a meglévő és új – ipari vállalkozásoknak kedvez, kizárva a vegyipari és petrokémiai ágazatban működő vállalkozásokat.

(39) Az olasz hatóságok nyilatkozataikban azt állították, hogy a vegyipari és petrokémiai ágazatban működő vállalkozások azért nem részesülhetnek a 15. cikkben biztosított előnyből, mert nem kell magas szállítási költségeket vállalniuk a régió elszigeteltsége miatt, illetve azért sem, mert az ezen ágazatban működő társaságok száma igen alacsony. Mindazonáltal a Bizottság nem véli úgy, hogy az intézkedésből részesülő összes ágazatbeli vállalkozásnak magas szállítási költségekkel kellene szembenéznie; továbbá a kedvezményezettek száma egyáltalán nem befolyásolja egy támogatási intézkedés jellegét.

(40) Végül, a Bizottság úgy véli, hogy az intézkedés hátrányosan megkülönbözteti a „nem szicíliai" vállalkozásokat a „szicíliai" vállalkozásokkal szemben, mivel megakadályozza, hogy más tagállamban székhellyel rendelkező vállalkozások is részesüljenek a támogatásból. A Bizottságnak úgy tűnik, hogy semmilyen objektív érv nem indokolja az olasz hatóságok e döntését, ezért a

([9]) A Bizottság 70/2001/EK rendelete (HL L 10., 2001.1.13., 33. o.) A legutóbb az 1976/2006/EK rendelettel (HL L 368., 2006.12.23., 85. o.) módosított rendelet. Lásd továbbá különösen a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló, 2003. május 6-i bizottsági ajánlást (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

támogatási program e rendelkezése a Szerződés 43. cikkével ellentétes. A Bizottság ugyanebből az indokból úgy véli, hogy az intézkedés nem lehet összeegyeztethető a közös piaccal ([10]). A Bizottság továbbá megjegyezte, hogy az intézkedés szelektív előnyhöz juttatja a szicíliai vállalkozásokat, mivel csak azon adóalany vállalkozások részesülhetnek támogatásban, amelyeknek társasági székhelye, központi ügyvezetési helye és telephelye egyaránt Szicíliában van. Úgy tűnik tehát, hogy nem az összes Szicíliában termelő vagy kereskedelmi tevékenységet végző, illetve az e tevékenységükkel kapcsolatban IRAP-alany vállalkozásokról van szó. Az olasz hatóságok e tekintetben semmilyen indokot nem szolgáltattak a levélváltás során.

b) **16. cikk**

(41) A Bizottság mindenek előtt azt állította, hogy az olasz hatóságok nyilatkozataikban nem tették egyértelművé, hogy milyen okoknál fogva vélik úgy, hogy a Pénzügyi és Biztosítási Szolgáltatások Euro-Mediterrán Központjának megalapításához nyújtott támogatás a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontjában szereplő eltérésének megfelel.

(42) Az olasz hatóságok leveleikben megerősítették, hogy a szóban forgó intézkedés működési támogatásnak minősül. A Bizottság azt állította, hogy a pénzügyi ágazatban a támogatással előidézett versenytorzulás nagyon széleskörű lehet és a pénzügyi tevékenységek nem járulnak hozzá jelentős mértékben a regionális hátrányok megoldásához a 87. cikk (3) bekezdése a) pontjában szereplő eltérés értelmében, amint azt a Bizottság az állami támogatás szabályainak a vállalkozások közvetlen adóztatásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról ([11]) szóló közleménye és az azt követő, számos határozata is megesősítette. A Bizottság kijelentette, hogy a fent említett bizottsági közlemény egyértelműen kimondja: ahhoz, hogy a Bizottság a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekintse az egyes területek gazdasági fejlődésének előmozdítására szánt állami támogatást, annak az „elérni szándékozott célokkal arányban kell lennie, és azokra kell irányulnia". E feltétel alapján nem valószínű, hogy az „offshore" tevékenységeket és a helyi gazdaságra nem, vagy csekély hatással bíró tevékenységeket összeegyeztethető állami támogatásként engedélyeznék. A Bizottság ezért megkérdőjelezte a támogatás mértéke és az ellensúlyozni kívánt hátrány arányosságának tényét.

(43) Végül a Bizottság megkérdőjelezte, hogy a 16. cikkben előírt intézkedés a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében közös európai érdeket szolgáló fontos projektnek lenne tekinthető.

([10]) Lásd a C-156/98. sz. Németország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 76-87. pontját, EBHT 2000., I-6857. o.

([11]) HL C 384., 1998.12.10., 3. o., lásd a 33. pontot.

(44) Valójában az olasz hatóságoknak a szóban forgó támogatás alátámasztására vonatkozó fő érve az volt, hogy az intézkedés a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében közös európai érdeket szolgál, mivel a 16. cikk az 1991. január 9-i, Friuli-Venezia Giulia megye, Belluno tartomány és a szomszédos területek gazdasági tevékenységének és nemzetközi együttműködésének fejlesztésére vonatkozó szabályokról szóló 19. sz. törvény azonos előírásának mintájára készült, amely létrehozta a Trieszti Pénzügyi és Biztosítási Szolgáltatások Központját, amelyet a Bizottság – miután azt az 1995. évi határozatában a EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének b) pontjában szereplő eltérés értelmében ([12]) engedélyezte – 2003-ban összeegyeztethetetlennek minősített. Ennek kapcsán a Bizottság megjegyezte, hogy első határozatában a Trieszti Pénzügyi Központ támogatása a közös piaccal a 92. cikk (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott eltérés – azaz a jelenlegi 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja – értelmében volt összeegyeztethető, nem pedig a 87. cikk (3) bekezdésének b) pontjában meghatározott eltérés ([13]) értelmében.

(45) Az olasz hatóságok az állították, hogy a Bizottság előző összeegyeztethetőségi határozata újbóli alkalmazását az indokolja, hogy Szicília a Szerződés 87. cikk (3) bekezdése a) pontja értelmében állami támogatásra jogosult, illetve az, hogy ebben az esetben az európai tőkepiac nem integrálódott az afrikai tőkepiaccal, és ezen integráció előmozdítása a barcelonai nyilatkozatnak megfelelően, jelentős európai célkitűzésnek minősül.

(46) A Bizottság megjegyezte, hogy minden esetet egyenként kell megvizsgálni, figyelembe véve a látszólag hasonló támogatások egyes – mindenesetre esetlegesen lényeges – jellemzőit, illetve a gazdasági hátteret. E tekintetben a Bizottság például hangsúlyozta, hogy (a támogatás ötéves időtartama alatt) a Trieszti Pénzügyi Központ létrehozásakor megállapították a teljes támogatási összeg felső határát és a Központ által a vállalkozások részére nyújtott kölcsön teljes összege is korlátozott volt.

(47) Továbbá a Bizottság véleménye szerint a trieszti esettel kapcsolatos, 2003-as megfontolások ebben az esetben is érvényesek a következő okok miatt:

a) a Trieszt esetében hozott határozat újbóli alkalmazását indokoló egyik legfontosabb érv az, hogy ez a fajta intézkedés működési támogatásnak minősül, amelyet a Bizottság csak kivételesen engedélyezett a rendkívüli elbánást igénylő tevékenységi ágazatokban. A pénzügyi ágazatban nem ez a helyzet, és a Bizottság kifejtette azon véleményét, hogy jelen pillanatban a pénzügyi piaci szereplők támogatása ezen ágazat súlyos torzulását eredményezheti;

([12]) A Központot pontosabban az 1991. január 19-i 19. sz. törvény 3. cikke hozta létre. A Bizottság erre vonatkozó határozatai: 95/452/EK, 1995.4.12., HL L 264., 1995.11.7., 30. o. és a Trieszti Pénzügyi és Biztosítási Szolgáltatások Központja részére már meglévő támogatás nyújtására az Olaszországnak megadott engedélyről szóló, 2002. december 11-i 2003/230/EK bizottsági határozat (HL L 91., 2003.4.8., 47. o.).

([13]) Lásd a 12. lábjegyzetet.

b) a Trieszt esetében hozott határozat újbóli alkalmazását indokoló másik érv az a tény, hogy az állami támogatási szabályozás fényében elvégzett értékelés szerint a Bizottság figyelembe veheti többek között a versenyre gyakorolt azon negatív hatásokat, amelyeket a vállalkozások adózásával kapcsolatos magatartási kódex ([14]) megfogalmazása során felmerültek. Ekkor kiderült, hogy a nemzetközi szintű, mozgó tevékenységekkel kapcsolatos fiskális ösztönzők – mint pl. pénzügyi, biztosítási ösztönzők, a csoporton belüli szolgáltatások stb. – negatív hatással lehetnek más tagállamokra, különösen amennyiben adókijátszási lehetőséget nyújtanak. A kódexben szereplő feltételek alapján károsnak minősülő trieszti támogatás magában rejthette ezt a veszélyt. A Bizottság megjegyzi, hogy az olasz hatóságok a trieszti támogatással kapcsolatos megfelelő intézkedéseket illetően korábban tett észrevételeikben megemlítették a „magatartási kódex"-csoport 2002. március 19-i értekezletét, amely során Olaszország megállapította, hogy a Központot egy bizonyos, a magatartási kódexen végzett munkaprogrammal összeegyeztethető időn belül teljesen megszüntetik.

(48) Végül, miután hangsúlyozta, hogy a barcelonai nyilatkozatot aláíró két ország – Ciprus és Málta – már az Európai Unió tagja volt ezen intézkedés bejelentése pillanatában, a Bizottság úgy vélte, hogy a Központban működő vállalkozások beruházásaiból részesülő országok helyzete sok tekintetben eltérne a kelet-európai országokban 1995-ben fennálló helyzettől. Különösen az átmenet sajátos problémái sok barcelonai nyilatkozatot aláíró országot soha nem, illetve csak a múltban érintettek (például Törökország és Izrael egyértelműen szabad piacgazdasággal rendelkeznek) és az átmeneti időszak véget ért (például Algériában).

(49) Ezért a Bizottság kétli, hogy az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének b) pontjában meghatározott eltérés a 16. cikk esetében alkalmazható lenne.

(50) A Bizottság ezért kifejtette, hogy szükségesnek tartja a kérdés alaposabb vizsgálatát, amelynek tartalmaznia kell az érdekelt harmadik felek által megfogalmazott esetleges észrevételeket. A Bizottság csak az érdekelt harmadik felek észrevételeinek figyelembevételét követően képes dönteni abban, hogy az olasz hatóságok által javasolt intézkedés nem befolyásolja-e hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekkel ellentétes mértékben.

([14]) A Tanács 1998. március 9-i ülésén, a brit Paymaster General Dawn Primarolo miniszter elnökletével, az EU pénzügyminiszterei létrehozták a (vállalkozások adózására vonatkozó) „magatartási kódexszel" foglalkozó csoportot; a csoport faladata azon fiskális intézkedések értékelése, amelyek a fenti kódex alkalmazási körébe tartozhatnak. 1999. novemberi jeletésében a csoport 66 káros fiskális intézkedést határozott meg, amely között a Trieszti Pénzügyi Központot létrehozó intézkedés is szerepelt.

IV. AZ OLASZORSZÁG ÁLTAL MEGKÜLDÖTT ÉSZREVÉTELEK

(51) A Bizottsághoz a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatban megfogalmazott kétségek tisztázása érdekében nem érkeztek észrevételek sem az olasz hatóságok, sem az érdekelt harmadik felek részéről.

V. AZ INTÉZKEDÉS ÉRTÉKELÉSE

V.1. Jogszerűség

(52) A támogatási program felfüggesztési záradékkal való bejelentésekor, illetve a bizottsági engedélyről szóló döntésig a 14. és a 15. cikk „*de minimis*" rendelet alapján való nyújtásakor az olasz hatóságok megfeleltek az EK-Szerződés 88. cikkének (3) bekezdésében előírt eljárási követelményeknek.

V.2. A rendszer állami támogatás jellege

(53) A Bizottság úgy véli, hogy az intézkedés az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése alapján állami támogatásnak minősül, a következő okoknál fogva:

Állami források megléte:

(54) Az intézkedés állami forrásokat von be a szicíliai régió esetében az adóbevételtől való elesés formájában, a kedvezményezetteknek juttatott adócsökkentéssel egyenlő mértékben.

Gazdasági előny:

(55) Az intézkedés a tényleges adóteher mérséklésével gazdasági előnyhöz juttatja a kedvezményezetteket, amely a csökkent mértékű adóteherrel pénzügyi előnyt hoz létre, amelyből a vállalkozások már a csökkentés alkalmazásának évében részesülnek.

Fennáll a szelektivitás, mivel az intézkedés kedvez „egyes vállalkozásoknak, illetve egyes tevékenységeknek"

— 14. és 15. cikk

(56) A Bizottság megjegyzi, hogy a 14. és 15. cikket együttesen kell megvizsgálni, mivel azonos előnyt juttatnak eltérő kedvezményezett-kategóriáknak. A két cikk együttes rendelkezésében a lehetséges kedvezményezettek köréből számos vállalkozás-kategóriát kizár:

a) a 10 millió eurónál magasabb forgalommal rendelkező, a 14. cikk (1) bekezdésétől eltérő bármely ágazatban (vagy az idegenforgalmi és vendéglátóipari ágazatban, a kulturális javak területén, a mezőgazdasági-élelmiszeripari, informatikai és kisipari vállalkozások ágazatában) tevékenykedő új vállalkozásokat;

b) a 10 millió eurónál alacsonyabb forgalommal rendelkező, a 14. cikk (2) bekezdésétől eltérő bármely ágazatban (vagy az ipari ágazatban) tevékenykedő új vállalkozásokat; lényegében a mezőgazdasági és a szolgáltató ágazatról van szó;

c) a vegyipari és petrokémiai ágazatban (15. cikk) tevékenykedő, már létező vállalkozásokat;

(57) Ezért az intézkedés elsősorban néhány olyan termelési ágazatot részesít előnyben – különös tekintettel a idegenforgalmi és a vendéglátó-ipari ágazatra – a kulturális javak területére, a mezőgazdasági–élelmiszeripari, informatikai és kisipari vállalkozások ágazatára, amelyekben minden vállalkozás élhet egy ötéves IRAP-mentesség lehetőségével. Másodsorban úgy tűnik, hogy az intézkedés előnyben részesíti a már meglévő és új, 10 millió eurónál alacsonyabb forgalommal rendelkező ipari vállalkozásokat, és kizárja a vegyipari és petrokémiai ágazatban működő vállalkozásokat.

(58) Még akkor is, ha az olasz hatóságok bebizonyítják, hogy – a vegyipari és petrokémiai ágazat kivételével – az ipari ágazatban nem léteznek 10 millió eurónál magasabb forgalommal rendelkező vállalkozások, az ítélkezési gyakorlatból ([15]) eredő következetes alapján a vizsgált intézkedés szelektív intézkedésnek minősül, amely a fent említett termelési ágazatot részesíti előnyben, mivel az ötéves IRAP-mentesség nem vonatkozik az ipari ágazattól eltérő ágazatban működő vállalkozásokra.

(59) Végül, úgy tűnik, hogy az intézkedés szelektív előnyt nyújt a szicíliai vállalkozásoknak, mivel csak azon adóalany vállalkozások részesülhetnek támogatásban, amelyeknek társasági székhelye, központi ügyvezetési helye és telephelye egyaránt Szicíliában van. Úgy tűnik tehát, hogy nem áll fenn annak esete, hogy minden, Szicíliában termelő vagy kereskedelmi tevékenységet végző, e tevékenységgel kapcsolatban IRAP-alany vállalkozásról lenne szó.

— *16. cikk, Pénzügyi és Biztosítási Szolgáltatások Euro-Mediterrán Központja*

(60) A Bizottság megjegyzi, hogy a 16. cikk szelektív előnyt nyújt, mivel csak néhány vállalkozásra vonatkozik. Valójában csak azon biztosító- és pénzügyi vállalkozásoknak nyújt előnyt, amelyek a központban történő működéshez engedéllyel rendelkeznek. Ezért az intézkedés kizárja azokat a vállalatokat, amelyek abból a célból gyűjtenek tőkét a nemzetközi piacokon, hogy azt a 7. oldal lábjegyzetében feltüntetett országokban fektessék be, amely országokkal e tevékenységek nem jöttek volna létre a Központ keretében.

(61) Az intézkedés továbbá azért is szelektív, mivel kizárja az Olaszországban beruházó biztosító- és pénzügyi vállalkozásokat, illetve a 7. oldal lábjegyzetének teljes körű felsorolásában nem szereplő országokat.

(62) A fentiekre tekintettel a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a javasolt intézkedés szelektív.

A verseny és a tagállamok közötti kereskedelem torzulása

(63) Az ítélkezési gyakorlat ([16]) egyik következetese szerint ahhoz, hogy egy intézkedés a versenytorzító hatású legyen, elegendő, hogy a támogatás címzettje a verseny számára nyitott piacokon más vállalkozásokkal versenyezzen.

(64) A Bizottság úgy véli, hogy a 14. és 15. cikk szerinti intézkedések torzítják a versenyt és érintik a tagállamok közötti kereskedelmet, mivel a kedvezményezettek esetében olyan terhet enyhítenek, amelyet egyébként vállalniuk kellene.

(65) Ebben az esetben a kedvezményezettek főként az ipari ágazatban működő, bármekkora vállalkozások, a vegyipari és petrokémiai ágazatban működő vállalkozások kivételével. Mivel ezek a vállalkozások a verseny számára nyitott piacokon más vállalkozásokkal versenyeznek, az ítélkezési gyakorlat következetese értelmében az IRAP-mentesség potenciálisan torzítja a versenyt és érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

(66) Hasonlóképpen, a Bizottság úgy véli, hogy a 16. cikkben szereplő intézkedés torzítja a versenyt és érinti a tagállamok közötti kereskedelmet. Valójában – a tevékenységeik természeténél fogva – a pénzügyi vállalkozások, a biztosítótársaságok, az ingatlanközvetítő társaságok és a vagyonkezelő társaságok európai szinten versenyeznek más vállalkozásokkal.

(67) A fentiekre tekintettel a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a javasolt program állami támogatásnak minősül.

([15]) Lásd például a kizárólag az anyagi javakat előállító vállalkozásoknak történő visszatérítésről szóló, C-143/99. sz. Adria-Wien Pipeline GmbH és Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH kontra Finanzlandesdirektion für Kärnten ügy, EHBT. 2001., I-08365. o.

([16]) T-214/95. sz. Het Vlaamse Gewest kontra Bizottság ügy, EBHT 1998., II-717. o.

V.3. **Összeegyeztethetőség**

(68) Mivel az intézkedés a 87. cikk (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül, értékelni kell annak összeegyeztethetőségét a Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdésében meghatározott eltérések tekintetében. A Szerződés 87. cikkének (2) bekezdésében meghatározott eltérések, amelyek a magánszemély fogyasztóknak nyújtott szociális jellegű támogatásokra, a természeti csapások vagy más rendkívüli események által okozott károk helyreállítására nyújtott támogatásokra, valamint a Németországi Szövetségi Köztársaság bizonyos területeinek nyújtott támogatásokra vonatkoznak, nem alkalmazhatók ebben az esetben. Az intézkedés nem tekinthető a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének b) pontjában meghatározott, közös európai érdeket szolgáló fontos projektnek és az olasz gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetését sem szolgálja. Az intézkedés esetében a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott eltérés sem alkalmazható, amely értelmében az egyes tevékenységek, vagy régiók fejlesztését megkönnyíteni kívánó támogatások csak akkor engedélyezhetők, ha nem befolyásolják hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekkel ellentétes mértékben. Végül a támogatásnak nem célja a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének d) pontjában meghatározott kultúra és a kulturális örökség megőrzésének előmozdítása.

(69) A 87. cikk (3) bekezdésének a) pontja értelmében azon támogatások engedélyezettek, amelyeket olyan térségek fejlesztésére szánnak, ahol rendkívül alacsony az életszínvonal vagy jelentős az alulfoglalkoztatottság. Szicília olyan térség, amelyre érvényes ezen eltérés.

(70) A Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatban kifejtette a 29–50. pontokban összefoglalt kételyeit, amelyek miatt megkérdőjelezte, hogy az intézkedés esetében alkalmazható-e a 87. cikk (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott eltérés. Továbbá a Bizottság kizárja, hogy a 21/2003. sz. regionális törvény 16. cikkében meghatározott intézkedésre vonatkozhat a 87. cikk (3) bekezdésének b) pontjában meghatározott eltérés, amely értelmében olyan támogatások engedélyezhetők, amelyeket valamely közös európai érdeket szolgáló fontos projekt megvalósításának előmozdítására vagy az olasz gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére nyújtanak.

(71) A Bizottság az Olaszország és az érdekelt harmadik felek részéről küldött észrevételek hiányában csak azt tudja megállapítani, hogy e kételyei beigazolódtak.

VI. **KÖVETKEZTETÉSEK**

(72) A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az Olaszország által bejelentett, a fenti, 10–28. pontban leírt intézkedés nem egyeztethető össze a közös piaccal, az intézkedés esetében az EK-szerződésben meghatározott egyetlen eltérés sem alkalmazható, tehát azt meg kell tiltani. Az olasz hatóságok szerint a támogatást mindezidáig nem nyújtották, tehát nem kell visszatéríteni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Olaszország által a 21/2003. sz. regionális törvény 14., 15. és 16. cikke alkalmazásával nyújtani kívánt támogatás állami támogatásnak minősül.

Az első bekezdésben meghatározott támogatás nem egyeztethető össze a közös piaccal és ezért nem nyújtható.

2. cikk

Az Olasz Köztársaság az e határozatról való értesítést követő két hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot a határozatnak való megfelelés érdekében tett intézkedésekről.

3. cikk

E határozat címzettje Olaszország.

Kelt Brüsszelben, 2007. február 7-én.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja